

דעם רבינ'ס אעשיות

ספורי מעשיות משנים קדמוניות
מרבנו הקדוש רבי נחמן מברסלב
זיע"א

המעשה עם הבחירות
בלשון הקודש - ואידיש

מעשה ב' (סוף)
ממלך וקיסר (3)
גליון 47

שבת שלום, ילדים יקרים!

למה? איך? זה קשור לזכרון? ננסה להסביר זאת במשול:

בן המלך ובת הקיסר, אחרי תלאות והרפתקאות שונות ומשונות, זוכים לעבר על הכל, ולהנצל מכלם, עד שהם נפגשים וחוזרים לביתם. מוהרנ"ת מאיר לנו את המעשה הזה, במלותיו האחרונות לפני פטירתו, ומרמז לנו קצת, למרחוק, לאן הם נוסעים והיכן הבית.

היה זה באור ליום ו' ערב שבת קדש פרושת ויגש. שעותיו האחרונות של מוהרנ"ת. כל ימי חייו זכר את **תכליתו**, והיכן וקדש עצמו לרגע זה, שבו ישוב לביתו, **הבית הנצחי**.

בקש מוהרנ"ת מתלמידיו שעמדו אז לידו שיקראו לפניו את שני המעשיות הראשונות שבספר ספורי מעשיות, (אבדת בת מלך, ומלך וקיסר), וכשהגיעו לסיום המעשה השני בתבות "**ועתה בן המלך, נלכה ונסעה ושובו לביתם**", "**קום אהער לאמיר אהיים פארן: האבן זיי זיך אומגעקערט אהיים**" בקש מוהרנ"ת מתלמידיו שיחזרו שוב ושוב על התבות הללו. ואח"כ אמר: "**עתה העת שאשוב הביתה**"---

חשיבות גדולה יש בדברי רבנו לזכר תמיד מעולם הבא, שסוף כל סוף כלנו נצטרך לחזר לשם. אך לשם מה לזכר? אנו רגילים לחשב שבעל זכרון טוב, הוא מי שזוכר הרבה פרטים, למשל הוא זוכר את כל סמלי חברות הרכבים שיש בעולם... או מספרי טלפון של כל החברים וכדומה.

רבנו ז"ל מניח ככל חדש לגמרי לענן הזכרון, כמו שכתוב בלקוטי מוהר"ן נ"ד: "**עקר הזכרון הוא לזכר תמיד בעלמא דאתי**".

מה זה זכרון? אומר רבנו, לזכר שיש עולם הבא!!!

אליעזר נשלח על ידי הרבי בפתח לחנות הקרובה, לקנות שתיה לסיום הקרוב. אליעזר רץ לחנות בשמחה ובזריזות, אך כשהגיע לחנות **שכח לגמרי מה בקש הרבי לקנות**. אליעזר החל להסתובב בחנות בין המדפים, כשהוא סוקר בתשומת לב את כל הפריטים הרבים העומדים למכירה. פעם אחר פעם הוא הסתובב והתבונן, עד שהוא כבר ידע **וזכר** כל פרט בחנות, איה מקום כבודו, והיכן בדיוק הוא מנח, ומי ומי הם העובדים, ואפלו כמה עגלות עומדות לשרות הקונים...

האם זכרונו המפלא מועיל לאליעזר?! כל בר דעת מבין, שאם אליעזר אינו זוכר לשם מה הגיע לחנות, ומה הוא התבקש לקנות, זכרון כל הפרטים **לא יובילו אותו לשום מקום....**

כך גם כל אחד מאתנו ירד לעולם הזה עם מטרה ותכלית, **לעבד את ה' יתברך**, כל אחד לפי כחו. ולכן זה עקר **הזכרון**, לזכר למה באתי לכאן? הרי יום אחד כלנו נחזר לשם, ואז, "**מה תעשה ליום פקדה, ומה תשיב לשולחך דבר**" (שיר ידיות רבנו) מה נענה למי ששלח אותנו לזה העולם?

רבנו מלמד אתנו ש**כך ראוי לכל איש ישראלי תכף שיקיץ משנתו לזכר מעלמא דאתי**, (לקו"מ נ"ד) לזכר שיש עולם הבא, ויש מטרה ותכלית לזה שאני כאן. **הזכרון הזה נותן הרבה ישוב הדעת**, והסתכלות אמיתית על החיים, שלא נבלה את חיינו בשוטטות חסרת תכלית בין תאוות העולם והבליה, רק נזפה לחזר עם ימים ושנים מלאים וגדושים ביראת שמים, ועבודת ה'.

שבת שלום ומברך!

ספורי מעשיות משנים קדמוניות
מעשה ב - מ'מלך' ו'קיסר'

פרק ה - ה'בן-מלך' ב'ראש-התרוך'

[א] ויהי היום! והיה מלך אחד זקן. והיה לו בן יחיד, והשיא אותו, ומסר מלכותו לבנו. אמר הבן מלך: שילך ויטיל עם אשתו בים, כדי שתהיה רגילה באויר הים, פן חסיושלום מכרחים באיזו פעם לברח בים.

והלך עם אשתו עם השריי-מלוכה, ופרשו בספינה, והיו שם שמחים ומשחקים מאד. אחר כך אמרו: שיפשוטו כלם בגדיהם (הינו: הבן-מלך עם השריי-מלוכה שהיו שם בספינה, התייעצו מחמת שמחה, שיהיו כלם פושטים את בגדיהם, וכן עשו), ולא נשאר עליהם כי אם הכתנת. והיו מתחזקין לעלות על התרוך. והיה הבן-מלך הנ"ל מתחזק לעלות לשם.

והיא (הינו: הבת-קיסר הנ"ל) באתה עם הספינה (שלה הנ"ל), וראתה אותו הספינה הנ"ל (הינו: הספינה של הבן-מלך עם שריי-מלוכה הנ"ל), ובתחלה היתה יראה להתקרב. אחר-כך נסמכו קצת, וראו שהם משחקים מאד, והבינו שאינם גזלנים, והתחילו להתקרב.

אמרה הבת-קיסר לחברותיה: אני יכולה להפיל את אותו הקרח לתוך הים (הינו: את הבן-מלך הנ"ל, שהיה עולה בראש-התרוך, כנ"ל) - כי הבן-מלך הנ"ל היה קרח, דהינו: שהיה מקרח ראשו משערות. אמרו לה: ואיך אפשר, הלא אנו רחוקים מהם מאד? - אמרה להן: שיש זכוכית ששורה, ועליידי זה תפיל אותו.

ואמרה: שלא להפיל אותו, עד שיעלה על ראש-התרוך ממש, כי כשהוא באמצעית התרוך, אזי כשיפיל, יפיל אל תוך הספינה. אבל כשיעלה בראש, אזי כשיפיל, יפיל לתוך הים. המתינה עד שעלה אל ראש-התרוך ממש, ולקחה הזכוכית ששורה נגד החמה (שקורין ברעון-בריל), וכוננה נגד מחו, עד שנכוה מחו ונפל לתוך הים.

[ב] וכיון שראו (אנשי הספינה של המלך הנ"ל) שנפיל, נעשה שם רעש גדול, כי איך יוכלו לחזור לביתם, כי המלך ימות מחמת צער. ואמרו: להתקרב אל

הספינה שרואין (הינו: לספינה זו הנ"ל של הבת-קיסר), אולי יש שם איזה דאקטיר [197a] שיוכל לתן להם עצה.

והתקרבו אל הספינה הנ"ל (הינו: הספינה של הבת-קיסר עם השרות הנ"ל), ואמרו להם (אנשי הספינה של המלך, להשרות עם הבת-קיסר הנ"ל): שלא יתיראו כלל, כי לא יעשו להם כלל. שאלו אותם: אולי יש ביניכם דאקטיר שיתן לנו עצה. וספרו להם כל המעשה, ושכן-המלך נפל לתוך הים. ואמרה הבת-קיסר: שיוציאו אותו מן הים.

והלכו, ומצאו אותו, והוציאו אותו. ולקחה הדפק בידה, ואמרה: "שנשרף מחו". וקרעו המוח, ומצאו: שפדבריה פן הוא. ונבהלו מאד. ובקשו ממנה: "שתלך עמהם לביתם, ותהיה דאקטיר אצל המלך, ותהיה חשובה וגדולה מאד". ולא רצתה. ואמרה: "כי איננה דאקטיר, רק שיודעת סתם דברים הלכו".

ולא רצו (אנשי הספינה של המלך) לחזור לביתם, והלכו שתי הספינות ביחד.

[ג] והוטב בעיני השריי-מלוכה מאד: "שהמלכה שלחה תשא את הדאקטיר" - מחמת גדל חכמתו שראו בו. (כי השריי-מלוכה של בן-המלך הנ"ל שנפל ומת, סברו: שהבת-קיסר עם השרות הנ"ל הם זכרים, כי היו מלבשים במלבושי זכרים כנ"ל. על-כך רצו: שהמלכה שלחה שהיא אשת בן-המלך שמת, תשא את הדאקטיר, שהיא באמת הבת-קיסר, שהיו סבורים שהיא דאקטיר, מחמת שידעה בחכמתה שנשרף המוח של בן-המלך שנפל, כנ"ל), ושיהיה הוא מלך שלחה; ואת המלך שלחה (הינו: המלך הזקן הנ"ל) יהרגו. (כל זה היו רוצים מאד השריי-מלוכה הנ"ל).

אך שלא היה אפשר לדבר דבר כזה אל המלכה: "שהיא תשא דאקטיר". גם להמלכה הוטב גם-כן מאד: "שתשא את הדאקטיר" - אך שהיתה מתיראה מן המדינה, פן לא יתרצו שיהיה הוא מלך.

והספימו: לעשות משתאות - כדי שעל המשתה בשעת חדוה, יוכלו לדבר מזה. והיו עושין משתה, אצל כל אחד ביומו.

כְּשֶׁהִגִּיעַ יוֹם מִשְׁתֵּה שֶׁל הַדְּאֻקְטִיר (הִינּוּ: הַבְּתִּיקִיסָר),
נָתַן לָהֶם מִיַּיִן שֶׁלוֹ הַנַּ"ל, וְנִשְׁתַּכְּרוּ. בְּשַׁעַת הַדָּוָה
אָמְרוּ הַשָּׂרִים: "מָה יָפָה הָיָה שֶׁהַמַּלְכָּה תִּשָּׂא אֶת
הַדְּאֻקְטִיר". וְאָמַר הַדְּאֻקְטִיר: "יָפָה מְאֹד הָיָה, רַק
אִם הָיוּ מְדַבְּרִים זֹאת בְּלִתי פֶּה שְׁתוּי" (הִינּוּ: שְׂלֵא
בְּשַׁעַת שְׂכָרוֹת).

נִעְנִית הַמַּלְכָּה גַם־כֵּן וְאָמְרָה: "מָה יָפָה הָיָה,
שֶׁהִיא תִּשָּׂא אֶת הַדְּאֻקְטִיר, רַק שֶׁהַמְּדִינָה תִּסְכַּיִם
עַל זֶה". הִשִּׁיב שְׂנִית הַדְּאֻקְטִיר (הִינּוּ: בְּתִּיקִיסָר):
"יָפָה מְאֹד הָיָה, רַק אִם הָיוּ מְדַבְּרִים זֹאת בְּלִתי פֶּה
שְׁתוּי".

אֲחֵר־כֵּן בְּשֶׁהִקִּיצוּ מִשְׂכָּרוֹתָם, נִזְכְּרוּ הַשָּׂרִים מָה
שֶׁאָמְרוּ, וְנִתְבַּיְשׁוּ בְּעַצְמָן מִהַמַּלְכָּה, שֶׁאָמְרוּ דְבַר
כַּזֶּה, אֲךָ הֲלֹא הָיָה גַם־כֵּן בְּעַצְמָהּ אֲמָרָה זֹאת. וְהָיָה
גַם־כֵּן נִתְבַּיְשָׁה מִפְּנֵיהֶם, אֲךָ הֲלֹא גַם הֵם אָמְרוּ
זֹאת. וְהִתְחִילוּ לְדַבֵּר מִזֶּה, וְנִסְכַּיִם בֵּינֵיהֶם־כֵּן,
וְנִתְחַתְּנָה הָיָה עִם הַדְּאֻקְטִיר (וּפְנִ"ל, הִינּוּ: עִם בְּתִּיקִיסָר שֶׁסָּבְרוּ שֶׁהִיא דְאֻקְטִיר, פְּנִ"ל). וְהִלְכוּ לַמְּדִינָתָם.

[ד] וּכְשָׂרָאוּ בְּנֵי הַמְּדִינָה שֶׁהֵם בָּאִים, שָׁמְחוּ מְאֹד,
כִּי זֶה זְמַן רַב שֶׁהֲלָךְ הַבְּנֵי־מַלְכָּה, וְלֹא יָדְעוּ הַיֶּכֶן
הוּא, וְהַמַּלְכָּה הִזְקֵן כְּבָר מֵת בְּטָרַם בִּיאָתָם. אֲחֵר־כֵּן
רָאוּ (בְּנֵי הַמְּדִינָה): שֶׁהַבְּנֵי־מַלְכָּה שֶׁהוּא מַלְכָּה שְׁלָהֶם -
אֵינָנּוּ. וְשָׂאָלוּ: "הַיֶּכֶן הוּא מַלְכָּנוּ?! וְסָפְרוּ לָהֶם
כָּל הַמַּעֲשֵׂה: "אֵיךְ שָׁכַבְר מֵת, וְשָׁכַבְר קָבְלוּ לָהֶם
מַלְכָּה זֶה, שֶׁבָּא עִמָּהֶם". וְשָׁמְחוּ מְאֹד: עַל שֶׁבָּא
לָהֶם מַלְכָּה חֲדָשׁ.

פָּרָק ו - גִּלְכָּה וְנִסְעָה

[א] וְהַמַּלְכָּה (הִינּוּ: בְּתִּיקִיסָר הַנַּ"ל, שֶׁהִיא נַעֲשִׂית עֵתָה
מַלְכָּה, פְּנִ"ל) צִוָּה לְהַכְרִיז בְּכָל מְדִינָה וּמְדִינָה: שֶׁכָּל
מִי שֶׁנִּמְצָא בְּכָל מְקוֹם שֶׁהוּא: גֵּר, אוֹ אוֹרֵת, וּבֹרֵת,
וּמְגֵרֵשׁ - שֶׁכֻּלָּם יָבוֹאוּ עַל הַחֲתָנָה שֶׁלוֹ, אִישׁ מֵהֶם
לֹא יִהְיֶה נֶעְדָּר, וְיִקְבְּלוּ מִתְּנֻנּוֹת גְּדוּלוֹת.

וְצִוָּה (הַמַּלְכָּה הַנַּ"ל, הִינּוּ: בְּתִּיקִיסָר): שֶׁיַּעֲשׂוּ סָבִיב
סָבִיב כָּל הָעִיר 'מַעֲנִינּוֹת' - כִּדִּי שֶׁכָּשָׂאֲחָד יִרְצֶה
לְשִׁתּוֹת, לֹא יִצְטָרֵךְ לִילְכָךְ וּלְשִׁתּוֹת, רַק כָּל אֲחָד
יִמְצָא מַעֲיָן אֲצֵלוֹ.

וְצִוָּה (הַמַּלְכָּה הַנַּ"ל, הִינּוּ: בְּתִּיקִיסָר): לְצִיר צוֹרֵתוֹ אֲצֵל
כָּל מַעֲיָן וּמַעֲיָן, וְשִׁיעֲמָדוּ שׁוֹמְרִים וְיִשְׁמְרוּ: בָּאֵם

שִׁיבּוֹא אֶחָד, וְיִסְתַּכַּל בְּיוֹתֵר עַל הַצּוֹרָה, וְיַעֲשֶׂה
'רַע־פְּנִיִם' (הִינּוּ: שִׁישְׁתַּנָּה פְּנִיּוֹ, כְּמוֹ מִי שֶׁמְבִיט הַיָּטִב עַל
אִיזָה דְבַר וּמִשְׁתוֹמֵם וּמִצְטָעֵר) - אֲזִי יִתְפַּסּוּ אוֹתוֹ
בְּתַפְסָּה. וְכֵן עָשׂוּ.

[ב] וּבָאוּ אֵלָיו הַשְּׁלֹשָׁה הַנַּ"ל - דְּהִינּוּ: א) בְּנֵי־
הַמַּלְכָּה הָרֵאשׁוֹן, שֶׁהוּא הַחֲתָן הָאֵמֶת שֶׁל בְּתִּיקִיסָר
הַקִּיסָר הַזֹּאת (שֶׁהִיא הַמַּלְכָּה עֲכָשׁוּ, פְּנִ"ל). ב) וּבְנֵי־
הַסּוֹחֵר (הַנַּ"ל, שֶׁגָּרְשׁוּ אֲבִיו מִחֲמַת הַבְּתִּיקִיסָר הַזֹּאת,
שֶׁבְּרָחָה עִם הַסְּפִינָה עִם כָּל הַסְּחוֹרָה, פְּנִ"ל). ג) וְהַמַּלְכָּה
שֶׁהֶעֱבִירוּהוּ (גַם־כֵּן עַל־יָדָהּ, כִּי בְּרָחָה מִמֶּנּוּ עִם אֲחֵד־
עֶשֶׂר שָׂרוֹת, פְּנִ"ל).

וְכָל אֶחָד מֵאֵלּוֹ הַשְּׁלֹשָׁה, הִפִּיר שְׂזָה צוֹרֵתָהּ,
וְהִסְתַּכַּלוּ וְנִזְכְּרוּ וְנִצְטָעְרוּ. (הִינּוּ: שֶׁבָּאוּ אֲצֵל הַמַּעֲנִינּוֹת
הַנַּ"ל, וְרָאוּ צוֹרֵתָהּ שֶׁהִיָּתָה מְצִירַת שָׁם, וְהִפִּירוּ אוֹתָהּ, וְהָיוּ
מִסְתַּכְּלִים בְּיוֹתֵר וְכוּ'), וְתִפְסּוּ אוֹתָם בְּתַפְסָּה.

[ג] בְּשַׁעַת חֲתָנָה: צִוָּה הַמַּלְכָּה (הִינּוּ: הַבְּתִּיקִיסָר):
שִׁיבּוֹאוּ הַשְּׁבוּיִים לְפָנָיו. וְהִבִּיאוּ הַשְּׁלֹשָׁה הַנַּ"ל,
וְהִפִּירָה אוֹתָם, וְהֵם לֹא הִפִּירוּהָ, מִחֲמַת שֶׁמַּלְכָּה שֶׁ
כְּמוֹ אִישׁ.

עֲנָתָה הַבְּתִּיקִיסָר וְאֲמָרָה:

אֲתָה 'מַלְכָּה' (הִינּוּ: הַמַּלְכָּה שֶׁהֶעֱבִירוּהוּ הַנַּ"ל, שֶׁהוּא אֲחָד
מִגֵּי הַשְּׁבוּיִים הַנַּ"ל): אוֹתָךְ הֶעֱבִירוּ בְּשִׁבִּיל הָאֲחָד־
עֶשֶׂר בְּנוֹת־שָׂרִים שֶׁנֶּאֱבְדוּ. הֲרִי לָךְ הַבְּנוֹת־שָׂרִים.
שׁוּב לַמְּדִינָתְךָ וּלְמַלְכוּתְךָ (כִּי הָאֲחָד־עֶשֶׂר בְּנוֹת־שָׂרִים
הָיוּ עִמָּךְ כָּאֵן, פְּנִ"ל).

אֲתָה 'סוֹחֵר' (הִינּוּ: בְּתַחֲלָה דִּבְרָה לְהַמַּלְכָּה שֶׁהֶעֱבִירוּהוּ
הַנַּ"ל. עֲכָשׁוּ חֲזָרָה פְּנִיָּה וְדִבְרָה עִם הַסּוֹחֵר, הִינּוּ: עִם בְּנֵי־
הַסּוֹחֵר הַנַּ"ל): אוֹתָךְ גָּרַשׁ אֲבִיךָ בְּשִׁבִּיל הַסְּפִינָה עִם
סוֹחֵרָה שֶׁנֶּאֱבְדָה מִמֶּךָ (פְּנִ"ל) - הֲרִי לָךְ הַסְּפִינָה
שֶׁלָּךְ עִם כָּל הַסְּחוֹרָה. וְעַל שֶׁנִּשְׁתַּחֲוּהָ הַמְּעוֹת כָּל
כַּף - יֵשׁ לָךְ עֵתָה עֲשִׂירוֹת בְּסְפִינָה, בְּכַפְלֵי־כַפְלִים
מִמָּה שֶׁהָיָה (כִּי הַסְּפִינָה בְּעַצְמָהּ עִם כָּל הַסְּחוֹרָה שֶׁל בְּנֵי־
הַסּוֹחֵר, שֶׁהִיא בְּרָחָה עִמָּךְ פְּנִ"ל, עֲדוּן הָיָה אֲצִלָּה בְּשִׁלְמוֹת,
פְּנִ"ל. וְנוֹסֵף לְזֶה: הָיָה בְּסְפִינָה כָּל הַעֲשִׂירוֹת שֶׁלְקָחָה אֲצֵל
הַגְּזֻלִּים הַנַּ"ל, שֶׁהָיָה עֲשִׂירוֹת מִפְּלֵג מְאֹד, כַּפְלֵי־כַפְלִים,
פְּנִ"ל).

וְאֲתָה 'בְּנֵי־מַלְכָּה' (הִינּוּ: הַחֲתָן שֶׁלָּהּ בְּאֵמֶת): גִּלְכָּה
וְנִסְעָה! - וְשִׁבוּ לְבֵיתָם!

בְּרוּךְ הוּא לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן!

ספורי מעשיות משנים קדמוניות
מעשה ב - דער 'מלך' און דער 'קיסר'

פרק ה - דער 'בן-מלך' אויפן 'זעגל-בוים'

[א] ויהי היום! און עס איז געווען א [אלטער] 'מלך'! - דער 'מלך' האט געהאט א 'בן-יחיד', און ער האט אים 'חתונה' געמאכט, און האט אים אפגעגעבן די 'מלוכה'!

אמאל האט ער געזאגט צום 'פאטער': "ער וויל גיין זיך שפאצירן מיט זיין 'ווייב', אויף דעם 'ים', כדי זי זאל געוואוינט [איינגעוואוינט] ווערן מיט דעם 'אויך' [לופט] פון דעם 'ים', טאמער מוז מען אמאל אנטלויפן אויף דעם 'ים'" (דעריבער האט ער געוואלט, אז זי זאל געוואוינט ווערן מיט דעם 'אויך' פון דעם 'ים')!

איז דער 'בן-מלך' געגאנגען, מיט זיין 'ווייב', און מיט די 'שרי-מלוכה', און האבן זיך געלאזט אויף א 'שיף', און זענען דארט זייער פריילעך געווען, און האבן דארט זייער געשטיפט [ארוםגעלאכט]!

דערנאך האבן זיי געזאגט: "זיי זאלן אלע אויסטוהן זייערע 'קליידער'"! - האבן זיי אזוי געטאן, און עס איז אויף זיי מער נישט געבליבן, נאר דאס 'העמד'! - און האבן זיך געפרובט איטלעכער, ווער עס וועט זיך קענען ארויפכאפן, אויף דעם 'זעגל-בוים'! [העכסטן 'שטאנג' פונעם 'שיף', וואס אויף דעם פלעגט מען אויסשפרייטן די 'לייוונטן' - און דארט אויפן 'שפיץ' פונעם 'זעגל-בוים', איז געווען א קליינע 'צימער' פארן 'שיף-קאפיטאן', צו קוקן פונדער-ווייטנס וואו צו פארן] - האט זיך דער 'בן-מלך' ארויפגעריסן אויף דעם 'זעגל-בוים'!

דערנויט איז די 'בת-קיסר' הנ"ל [וואס אויבנדערמאנט], אנגעקומען מיט איר 'שיף', און זי האט געזעהן די 'שיף' (פון דעם 'בן-מלך' מיט די 'שרי-מלוכה')! - האט זי אין דער תחילה [אנהייב], מורא געהאט צו-צוגיין! - דערנאך איז זי געקומען נאנט אביסל, האט זי געזעהן: "אז זיי שטיפן [לאכן] זייער!"! - האט זי פארשטאנען: "אז דאס איז נישט קיין 'זלזנים'"! - האט זי אנגעהויבן צו-צוגיין גענטער!

האט זיך אנגערופן די 'בת-קיסר' צו אירע מענטשן: "איך קען אראפנווארפן דעם 'פליח' [אויסגעפליקט פון האר], אין 'ים' אריין!"! (דהיינו: דעם 'בן-מלך' וואס ער האט זיך געריסן ארויפצוגיין אויף דעם 'זעגל-בוים') - ווארן דער

'בן-מלך' האט געהאט א 'פליח' [אויסגעפליקטע האר] אויף דעם 'קאפ'!

האבן זיי צו איר געזאגט: "ווי איז דאס מעגליך, מיר זענען זייער ווייט פון זיי?"! - האט זי זיי געענטפערט: "זי האט א 'ברען-בריל' [פון זאג] - און דירכדעם וועט זי אים אראפנווארפן!"

און זי האט זיך מיישב געווען: "[אז] זי וועט אים נישט אראפנווארפן, ביז ער וועט ארויפקומען, העט [אינגאנצן] ארויף אויף דעם 'שפיץ' פון דעם 'זעגל-בוים'! - ווארן פל-זמן [ווי-אנג] ער איז אינמיטן, אז ער וועט פאלן, וועט ער פאלן אין דער 'שיף' אריין! - אבער אז ער וועט ארויף [צום שפיץ], [איז] אז ער וועט פאלן, וועט ער פאלן אין 'ים' אריין!"

האט זי געווארט, ביז ער איז ארויף אויף דעם 'שפיץ' [פונעם] 'זעגל-בוים' - האט זי גענומען די 'ברען-בריל', און האט זי געהאלטן אקעגן זיין 'מוח', ביז עס האט אים געברייט אין 'מוח', איז ער אראפגעפאלן אין 'ים' אריין!

[ב] ווי [זיי האבן געזעהן, אז] ער איז אראפגעפאלן - איז דארט [אין זיין 'שיף'] געווארן א גרויס געפילדער [רעש]! - און [זיי] האבן נישט געוואוסט וואס צו טאן: "וויאזוי קערט מען זיך אום [צוריק] אהיים? ווארן דער 'מלך' וועט שטארבן פאר צער!"

האבן זיי זיך מיישב געווען: "[אז] זיי וועלן צוגיין צו דער 'שיף' וואס זיי זעהן (דהיינו: צו דער 'שיף' פון דער 'בת-קיסר'), טאמער איז דארט דא עפעס א 'דאקטער', וואס ער וועט זיי קענען געבן א עצה!"

זענען זיי צוגעגאנגען, און האבן צו זיי געזאגט (דהיינו: צו די 'מענטשן' וואס זענען געווען אויף דער 'שיף' פון דער 'בת-קיסר'): "אז זיי זאלן קיין מורא נישט האבן, ווארן זיי וועלן זיי גארנישט טוהן!"! - און האבן זיי געפרעגט: "טאמער איז צווישן אייך דא א 'דאקטער', וואס ער זאל אינז געבן א עצה?"! - און האבן זיי דערציילט די גאנצע מעשה! - און אז דער 'בן-מלך' איז אריינגעפאלן אין 'ים' אריין!

האט די 'בת-קיסר' געזאגט: "אז מען זאל אים ארויסנעמען פון דעם 'ים'!"! - זענען זיי געגאנגען, און האבן אים געפונען, און האבן אים ארויסגענומען! - האט די 'בת-קיסר' גענומען דעם 'דפן' [פולגס] אין

דער האנט, און האט געזאגט: "דער מוח' איז אים פארברענט געווארן!"

זענען זיי גענאנגען, און האבן צוריסן דעם 'מוח' - האבן זיי געזעהן: "אז עס איז אזוי-ווי זי האט געזאגט!" - זענען זיי זייער נבהל [ערשטוינט] געווארן! (דהיינו: עס איז ביי זיי, זייער א גרויס חידוש געווען, ווי דער

דאקטער, דהיינו די 'בת-קיסר', האט אזוי [פונקטליך] צוגעטראפן!)

און האבן זי [איר] געבעטן: "אז זי זאל מיט זיי אינאיינעם גיין צו זיי אהיים, וועט זי זיין א דאקטער' ביי דעם 'מלך', און וועט ביי אים זייער חשוב זיין!" - האט זי נישט געוואלט, און זי האט געזאגט: "זי איז גאר קיין דאקטער' נישט, נאר זי ווייסט [סתם] אזוי די [דאזיגע] זאכן!"

און די 'לייט' [מענטשן] פון דער 'שיח' פון דעם 'בן-מלך' הנ"ל [וואס אויבנדערמאנט], האבן שוין נישט געוואלט אומקערן זיך אהיים! - זענען גענאנגען די 'ביידע שיפן' אינאיינעם!

[ג] איז זייער געפעלן די 'שרי-מלכה': "אז זייער 'מלכה' (דהיינו: דאס 'ווייב' פון דעם 'בן-מלך' [וואס איז אריינגעפאלן אין 'יס'], זאל נעמען דעם [חתונה האבן מיטן] דאקטער' (דהיינו: די 'בת-קיסר' וואס זי איז גענאנגען געקליידט ווי א 'זכר' - און זיי האבן געמיינט אז דאס איז א דאקטער!) - מהמת [ווייל] זיי האבן געזעהן: "אז ער איז א גרויסער 'חכם' זייער!"

דרום [דעריבער] האבן זיי געוואלט: "אז די 'מלכה' זאל נעמען דעם [חתונה האבן מיטן] דאקטער' (דהיינו: די 'בת-קיסר'), און ער זאל ביי זיי ווערן [ייער] 'מלך'! - און זייער 'אלטן מלך' (דהיינו: דער 'פאטער' פון דעם 'מלך') זאלן זיי הרגענען!"

נאר זיי האבן זיך געשעמט, דאס צו רעדן [מיט] דער 'מלכה': "אז זי זאל נעמען [חתונה האבן מיט א] דאקטער!"

דער 'מלכה', איז אבער אויך זייער געפעלן: "אז זי זאל נעמען דעם [חתונה האבן מיטן] דאקטער!" - נאר זי האט מורא געהאט פאר דער 'מדינה', טאמער וועלן זיי נישט וועלן: "אז ער זאל זיין 'מלך'!"

האבן זיי זיך מיישב געווען: "זיי זאלן מאכן 'פאלך' (דהיינו: 'סעודות'), כדי [זא] ביי דעם 'טרונק', בשעת חדוה [ונען עס איז פריילעך], זאל מען קענען דערפון

שמועסן!" - האבן זיי געמאכט א 'פאל', ביי איטלעכן אין א באזונדערן טאג!

אז עס איז געקומען דער 'פאל' פון דעם דאקטער' (דהיינו: די 'בת-קיסר'), האט ער זיי געגעבן פון זיין 'וויין' וואס ער האט געהאט, פנ"ל [ווי אויבנדערמאנט]! - זענען זיי 'שיפור' געווארן!

בשעת חדוה, האבן זיך די 'שרי-מלכה' אנגערופן: "וואספארא שיינקייט דאס וואלט געווען, אז די 'מלכה' זאל נעמען דעם [חתונה האבן מיטן] דאקטער!" - האט זיך דער דאקטער' (דהיינו: די 'בת-קיסר') אנגערופן: "עס וואלט בודאי זייער שייך געווען, נאר אז מען זאל דאס רעדן, נישט מיט א פארטרונקן מזיל [נישט ווען מען איז 'שיפור']!"

די 'מלכה' האט זיך אויך אנגערופן: "עס וואלט זייער שייך געווען, אז זי זאל נעמען דעם [חתונה האבן מיטן] דאקטער', נאר די 'מדינה' זאל דערויף מסכים זיין!" - האט זיך ווידער [צום צווייטן מאל] דער דאקטער' אנגערופן: "עס וואלט בודאי זייער שייך געווען, נאר אז מען זאל דאס רעדן, נישט מיט קיין פארטרונקן מזיל!"

נאכדעם! אז זיי האבן זיך אויסגעניכטערט פון דעם 'שפרות', האבן זיך דערמאנט די 'שרים': "וואס זיי האבן דא געזאגט!" - און האבן זיך געשעמט פאר [119] דער 'מלכה', וואס זיי האבן אזוינס געזאגט! - נאר זיי האבן זיך מיישב געווען: "זי די 'מלכה' אליין, האט דאך אויך דאס געזאגט!"

און די 'מלכה' האט זיך אויך געשעמט פאר [119] זיי! - נאר זי האט זיך מיישב געווען: "זי די 'מלכה' אליין, האבן דאך אויך דאס געזאגט!"

דערווייל האט מען אנגעהויבן דערפון צו שמועסן! - איז אזוי [טאקע] געבליבן! - האבן זיי זיך מתחתן [משדד] געווען, די 'מלכה' מיט דעם דאקטער' (דהיינו: מיט דער 'בת-קיסר', וואס זיי האבן געמיינט אז דאס איז א דאקטער', פנ"ל [ווי אויבנדערמאנט])! - און [זיי] זענען גענאנגען אהיים, צו זייער 'מדינה'!

[ד] ווי די 'מדינה' האט דערזעהן אז זיי קומען, זענען זיי זייער פריילעך געווארן! - ווארן עס איז שוין געווען א לאנגע צייט, אז דער 'בן-מלך' איז אוועק מיט דער 'שיח', און מ'האט נישט געוואוסט

וואו ער איז; און דער אַלטער מלך, איז דערנױיל געשטאַרבן, איי [איינער] זיי זענען געקומען!

דערנױיל האָבן זיי דערזעהן: "אז דער בן-מלך, וואס ער איז געוועזן זייער מלך, איז נישט דא!" - האָבן זיי געפרעגט (דהיינו: די מדינה) האט געפרעגט: "וואו איז אונזער מלך?"!

האָבן זיי דערציילט [פאר] זיי, די גאנצע מעשה: "אז דער בן-מלך איז שוין לאנג געשטאַרבן - און אז זיי האָבן שוין אויפגענומען א נייעם מלך, דעם וואס ער גייט מיט זיי (דהיינו: דעם דאקטער, דאס איז די בת-קיסר)!" - האט זיך די מדינה זייער געפריידט, [אויף] וואס זיי האָבן שוין א נייעם מלך!

פרק ו - קום לאמיר אהיימפארן

[א] דער מלך (דהיינו: די בת-קיסר), האט געהייסן אויסרופן אין אלע מדינות: "אז וואו עס געפינט זיך ערנעץ - 1) א גר [פרעמדער מענטש]! - 2) אדער א בורח, דהיינו א אנטלאפענער! - 3) אדער א פארטריבענער! - זאלן זיי אלע קומען אויף דער חתונה! עס זאל [זיין] איינער פון זיי נישט אפגיין [פועלן]! - וועלן זיי נעמען [און זיי וועלן באקומען] גרויסע מתנות!"

ווידער האט געהייסן דער מלך (דהיינו: די בת-קיסר): "אז מען זאל מאכן ארום דער גאנצער שטאט, קוואלן, ארום און ארום! - כדי אז [אויב] איינער וועט וועלן א טרונק טאן, זאל ער נישט באדארפן אונעקגיין א טרונק טאן, נאר איטלעכער זאל געפינען א קוואל נעבן זיך!"

נאך האט דער מלך (דהיינו: די בת-קיסר) געהייסן: "אז מען זאל זיין צורה [ביגד פונעם פנים] אפמאלן, ביי איטלעכן קוואל - און מ'זאל שטעלן שומרים, [אז] זיי זאלן היטן: באם [אויב] אז איינער וועט קומען, און וועט זיך שטארק צוקוקן צו דער צורה (דהיינו: צו דעם פאטערט) [ביגד] פון דעם מלך - דאס איז די בת-קיסר, פנ"ל [נוי אויבנדערמאנט], און וועט מאכן א שילעכט פנים [אז זיין פנים] וועט זיך טוישן, אזוי ווי איינער וואס קוקט גוט אויף עפעס, און ער וואונדערט זיך דערויף און איז זיך מצער] - זאל מען דעם מענטש כאפן, און מען זאל אים איינזעצן אין דער תפיסה!" - האט מען אלץ [אלעס] אזוי געטאן.

[ב] זענען אנגעקומען די אלע דריי - דהיינו: 1) דער ערשטער בן-מלך, וואס ער איז דער רעכטער

[ריכטיגער] 'חתן' פון דער 'בת-קיסר' (וואס זי איז דא מלך) געווארן! - 2) און דער 'זוהן' פון דעם 'סוחר' (וואס דער פאטער האט אים פארטריבן, איבער [צוליב] דער בת-קיסר, וואס זי איז פון אים אנטלאפן געווארן, פנ"ל [נוי אויבנדערמאנט])! - 3) און דער מלך, וואס מען האט אים פארטריבן (אויף איבער [צוליב] דער בת-קיסר, וואס זי איז פון אים אנטלאפן געווארן מיט די עלעף פאנעס, פנ"ל [נוי אויבנדערמאנט])!

און איטלעכער פון די דריי, האט דערקענט אז דאס איז איר צורה! און האבן זיך זייער [שטארק] צוגעקוקט! און האבן זיך דערמאנט! און האבן זיך זייער מצער געווען! - האט מען זיי געכאפט אין דער תפיסה אריין!

[ג] בשעת חתונה - האט דער מלך געהייסן (דהיינו: די בת-קיסר): "אז מען זאל די שבויים" [געפאנגענע ארעסטירטע] פרענגען פאר אים! - האט מען געבראכט [געברענגט] די אלע דריי [אויבנדערמאנט]!

האט זי זיי דערקענט! - און זיי האבן זי [איר] נישט דערקענט, מהמת [ווייל] זי איז געגאנגען אנגעטאן ווי א מאנסביל [מאן]!

האט זיך אנגערופן די בת-קיסר און האט געזאגט: "דו מלך: דיך האט מען פארטריבן, איבער [צוליב] די עלעף פאנעס, וואס זיי זענען פארפאלן געווארן! - נאדיר אפ [דא האסטו צוריק] זיינע פאנעס! קער דיך אום [צוריק] אהיים, צו דיין מדינה, און צו דיין מלוכה!"

"דו סוחר" (כלומר: פריער האט זי גערעדט צום מלך - היינט [נעצט] האט זי אנגעהויבן צו רעדן צום בן-הסוחר הנ"ל [וואס אויבנדערמאנט]): דיך האט דיין טאטע פארטריבן, איבער [צוליב] דער שיף מיט דער סחורה, וואס עס איז פארפאלן געווארן (פנ"ל [נוי אויבנדערמאנט])! - נאדיר אפ [דא האסטו צוריק] דיין שיף, מיט גאר דער [די גאנצע] סחורה!

און דערפאר וואס דיין זעלט איז אזוי לאנג אויסן געווען [זיך אויפגעהאלטן], דערפאר האסטו היינט מער עשירות אין דער שיף, כפלי-כפלים מער פון פריער (ווארן היינט איז נאך געווען [צוגעקומען] אין דער שיף, דאס גרויסע עשירות פון די רוצחים, פנ"ל [נוי אויבנדערמאנט])!"

"און דו בן-מלך" (דהיינו: דער ערשטער בן-מלך, וואס ער איז באמת דער חתן): קום אהער - לאמיר אהיימפארן! - האבן זיי זיך אומגעקערט אהיים! - אמן ואמן!

דעם רבינ'ס מעשיות

נאמען _____
טעלפון _____
שטאט _____

בחינה אויף סיפורי מעשיות די צווייטע מעשה - דער מלך און דער קיסר (3) (סוף)

- ט. וואס האבן די שרים געזאגט ביי די באל פון דעם דאקטער?
 וואספארא שיינקייט וואלט געווען אז די מלכה זאל נעמען דעם דאקטער
 וואו גוט וואלט געווען ווען מ'הרג'ט דעם אלטן מלך
 ביידע תשובות זענען ריכטיג
- י. וואס האט זיך דער דאקטער אנגערופן?
 זייער גוט
 זייער גוט נאר מ'זאל דאס רעדן אין קעניגליכן פאלאץ
 עס וואלט זייער שיין געווען נאר מ'זאל דאס רעדן נישט מיט א פארטרונקענעם מויל
- יא. וויפיל מאל שטייט אין די מעשה די פריערדיגע ענטפער פון דער דאקטער?
 איין מאל
 צוויי מאל
 דריי מאל
- יב. האבן זיך די מלכה און דער דאקטער מתחתן געווען?
 יא
 ניין
 די מלכה האט זיך משדך געווען מיט דעם בן הסוחר
- יג. האט נאך דער מלך געלעבט ווען די מלכה און דער דאקטער זענען אנגעקומען?
 יא
 ער איז געווען קראנק
 ניין
- יד. וועם האט דער דאקטער געהייסן קומען אויף די חתונה?
 אלע אנטלאפענע
 אלע פארטריבענע
 ביידע תשובות זענען ריכטיג
- טו. וועמען האט מען גענומען אין תפיסה?
 דער מלך וואס האט געברענגט די עלעף פאנעס
 דער בן הסוחר
 דער ערשטער בן מלך, דער בן הסוחר, און דער מלך וואס האט געברענגט די עלעף פאנעס
- טז. וואס האט די בת קיסר געזאגט פאר דעם בן המלך ביי די חתונה?
 גיי צוריק צו דיין דלאנד מיט די עלעף פאנעס
 נעם די שיף מיט די סחורה
 קום אהער לאמיר אהיים פארן

- א. אינמיטן די מעשה דערציילט דער רבי אויף א מלך וויפיל קינדער האט דער מלך געהאט?
 א בן יחיד
 זעקס זון
 ער האט בכלל נישט געהאט קיין קינדער
- ב. וואס האט דער מלך געטון פאר זיין זון?
 ער האט אים קודם אפגעגעבן די מלוכה און נאכדעם אים חתונה געמאכט
 ער האט אים קודם חתונה געמאכט און נאכדעם אפגעגעבן די מלוכה
 ער האט אים נאר איבערגעגעבן די מלוכה
- ג. וואס איז די סיבה וואס דער בן מלך האט געזאגט - אז וועגן דעם, וויל ער גיין אויפ'ן ים
 כדי זי זאל זיין געוואוינט צו דער לופט פון דער ים
 ווייל אפשר וועט מען אמאל דארפן אנטלויפן אין ים
 ביידע תשובות זענען ריכטיג
- ד. וועלכע האר האט דער בן מלך געהאט אויפ'ן קאפ?
 שווארצע
 ווייסע
 ער האט געהאט א פליח
- ה. וויאזוי האט די בת קיסר אריינגעווארפן דעם בן מלך אין ים?
 דורך כישוף
 זי האט אויף אים געווארפן א שטיין
 דורך א ברען בריל
- ו. ווען האט זי געמאכט ער זאל אריינפאלן אין ים?
 גלייך ווען ער האט אנגעהויבן ארויף גיין אויף די זעגל בוים
 ווען ער איז געווען אינמיטן זעגל בוים
 ווען ער איז שוין געווען אויפ'ן שפיץ זעגל בוים
- ז. האט די בת קיסר געזאגט אז זי איז א דאקטער, אדער נישט?
 יא! אז זי איז א דאקטער
 זי איז אמאל געווען א דאקטער
 אז זי איז נישט קיין דאקטער
- ח. וואס איז געפעלין פאר די שרי המלוכה?
 אז זייער מלכה זאל חתונה האבן מיט דעם דאקטער און דער דאקטער וועט זיין מלך
 אז זיי זאלן הרגענען דעם אלטן מלך
 ביידע תשובות זענען ריכטיג

האבן זיי זיך אום געקערט אהיים אמן ואמן - מיט פיל הצלחה

די סיפורי מעשיות וואס דער הייליגער רבי האט דערציילט זענען קודש קדשים, זיין כוונה איז געווען אונז צו אויפוועקן פון טיפן שלאף, אזוי ווי דער רבי האט געזאגט אז "די סיפורי מעשיות זענען מסוגל צו אויפוועקן פון שלאף.

דער הייליגער רבי האט געזאגט אז אין יעדע ווארט פון די הייליגע מעשיות זענען באהאלטן סודות התורה, און אפילו א פשוטער מענטש וואס וועט עס לערנען, קען ארויס נעמען פון דעם מוסר און התעוררות צו השם יתברך.

שם _____
 טלפון _____
 עיר _____

דעם רבינ'ס מעשיות

מבחן בסיפורי מעשיות מעשה ב' - ממלך וקיסר (3) (סוף)

- ט. מה אמרו השרים ביום המשתה של הדוקטור (הבת קיסר)?
- מה יפה יפה היה שהמלכה תישא את הדוקטור (הבת קיסר)
 - מה יפה שנהרוג את המלך הזקן
 - שתי התשובות נכונות
- י. מה ענתה הדוקטור (הבת קיסר)?
- יפה מאוד
 - יפה מאוד היה רק אם מדברים זאת בארמון המלוכה של המלך הזקן
 - יפה מאוד היה רק אם מדברים זאת בלתי פה שתי (שלא בשעת שכרות)
- יא. כמה פעמים מזכיר רבינו במעשה, שהדוקטור (הבת קיסר) ענתה התשובה הנ"ל?
- פעם אחת
 - פעמיים
 - שלושה פעמים
- יב. האם לבסוף המלכה התחתנה עם הדוקטור (הבת קיסר)?
- כן
 - לא
 - בסוף המלכה התחתנה עם בן הסוחר
- יג. האם כשחזרו המלכה והדוקטור (הבת קיסר) למדינה המלך הזקן היה חי עדיין?
- כן
 - היה חולה
 - לא
- יד. את מי צוה המלך (הבת קיסר) שיבוא לחתונה שלו?
- גר, ואורח
 - גר ואורח ובורח
 - גר ואורח ובורח ומגורש, כולם יבואו
- טו. את מי תפסו בתפיסה?
- המלך שבנה פלטין על הים
 - המלך שבנה פלטין על הים, ובן הסוחר
 - המלך שבנה פלטין על הים, ובן הסוחר, בן המלך
- זז. מה אמרה הבת קיסר לבן המלך בחתונה?
- שוב למדינתך עם האחת עשר בנות השרים
 - הרי לך הספינה עם כל הסחורה בכפלי כפליים
 - נלכה ונסעה

- א. כמה בנים היה למלך הזקן?
- בן יחיד
 - ששה בנים
 - לא היו לו בנים כלל
- ב. מה הסדר שרבינו מספר שהמלך זקן עשה לבנו?
- מסר לו מלכותו ואח"כ השיא אותו
 - השיא אותו ומסר לו מלכותו
 - רק מסר לו מלכותו
- ג. איזה טעם אמר הבן מלך למה הוא רוצה לטייל עם אשתו בים?
- כדי שתהיה רגילה באויר הים
 - פן ח"ו מוכרחים באיזו פעם לברוח בים
 - שתי התשובות נכונות
- ד. איזה שערות היה לבן מלך?
- שחורות
 - לבנות
 - היה קרן
- ה. איך יכלה הבת קיסר להפיל את הבן המלך הזקן לים?
- ע"י כישוף
 - ע"י שזרקה אליו אבן
 - ע"י זכוכית ששורף שיש לה (ברען בריל)
- ו. היכן היה בן מלך הזקן כשהפילה אותו הבת קיסר לים?
- כשהתחיל לעלות על התורן
 - כשהיה באמצע לעלות על התורן
 - כשהיה כבר בראש התורן
- ז. מה אמרה הבת קיסר האם היא דוקטור או לא?
- אני דוקטור
 - פעם הייתי דוקטור
 - אינני דוקטור
- ח. מה רצו לעשות שרי המלוכה כשראו חכמת הבת קיסר?
- שהמלכה שלהם (אשתו של בן המלך הזקן) תישא את הדוקטור (הבת קיסר) והוא יהיה המלך
 - להרוג את המלך הזקן
 - שתי התשובות נכונות

ואתה בן המלך נלכה ונסעה ושב לביתם - בהצלחה גדולה

ספורי מעשיות שסיפר רבינו הקדוש הם קודש קדשים וכונתו ז"ל הייתה כדי לעורר אותנו משנתנו הרוחנית, וללמד אותנו דעת ודרך ישרה לעבודת השם יתברך בהתעוררות הלב, כמו שאמר רבינו: ש"ספורי מעשיות שלו מסוגלים לעורר מהשינה", ולמען דעת אשר בכל תיבה ותיבה מאלו המעשיות טמונים סודות התורה טמירים ונעלמים, כנשמע מפיו הקדוש בעצמו, ואפילו איש פשוט אשר יקרא אותם יכול להוציא לעצמו מוסר והתעוררות להשם יתברך